Høyringsutkast til forvaltningsplan

Buer landskapsvernområde

September 2026

Innhald

Om forvaltningsplanen 3
Kunnskapsgrunnlaget 3
Om kunnskapsgrunnlaget 3
Naturverdiar 3
Geologi 3
Naturtypar 4
Artar i verneområdet 7
Raudlista artar 7
Framande artar 8
Tilleggsopplysningar 9
Reiseliv og friluftsliv 10
Kulturminne 11
Bygg og installasjonar 11
Motorferdsel 11
Landbruk 11
Tekniske installasjonar 12
Forvaltingsutfordringar 12
Kjelder til kunnskapsgrunnlag: 12
Forvaltningsplan for Buer landskapsvernområde 13
§ 2.Formål 13
Forvaltningsmål 13
Strategi 13
Tiltak 15
§ 4.Generelle dispensasjonsreglar 32
§ 5.Forvaltningsplan 32
§ 6.Forvaltningsmynde 32
§ 7.Rådgivande utval 33
§ 8.Iverksetting 33

Om forvaltningsplanen

Merk at sjølve forvaltningsplanen vert eit digitalt verktøy som alle får tilgong til. Mens vi ventar på tilgong til ny løysing ser arbeidsutkastet slik ut. Endeleg utsjånad blir noko anna enn dette dokumentet, men forvaltningsplanen skal innehalde desse elementa:

- Oppdatert kunnskapsgrunnlag
- Forvaltningsmål
- Tiltak (for å nå måla, i prioritert rekkefølgje)
- Retningsliner

Kunnskapsgrunnlaget

Om kunnskapsgrunnlaget

Dette dokumentet er eit resultat av arbeidet med å samle inn relevant informasjon i samband med revidering av forvaltningsplanen for Folgefonna og dei kringliggande landskapsvernområda. All forvaltning av verneområda skal vere kunnskapsbasert, som vi oppsummerer i dette dokumentet som eit vedlegg til forvaltningsplanen. Kunnskapsgrunnlaget er i det meste ført i pennen av Henriette Bye. For meir utdjupande kunnskap om verneområda anbefaler vi boka Folgefonna og fjordbygdene, utgitt i 2011.

Naturverdiar

Geologi

I nasjonal samanheng er Folgefonnhalvøya særleg interessant frå ein geologisk ståstad. Det er eit stort mangfald av bergartar med strukturar som fortel om ulike geologiske hendingar. På halvøya finn vi alt frå dei eldste til dei yngste bergartane i Noreg, og eit enormt spekter i tid er representert i ulike område og felt på halvøya.

Landskapet i Buer LVO er forma av isbreen gjennom mange tusen år. Breen har no trekt seg so langt tilbake at han ikkje lenger er del av landskapsvernområdet, men har framleis ei aktiv rolle i den vidare forminga av dalen gjennom tilførsel av smeltevatn, stein og sediment.

Berggrunnen i verneområdet er hovudsakleg monzogranitt, med overgang til migmatitt heilt inst mot Buerbreen. Lausmassane i området er avgrensa til nedre del av dalføret, og har opphav i skredaktivitet og avsetningar frå elv og breelv.

Naturtypar

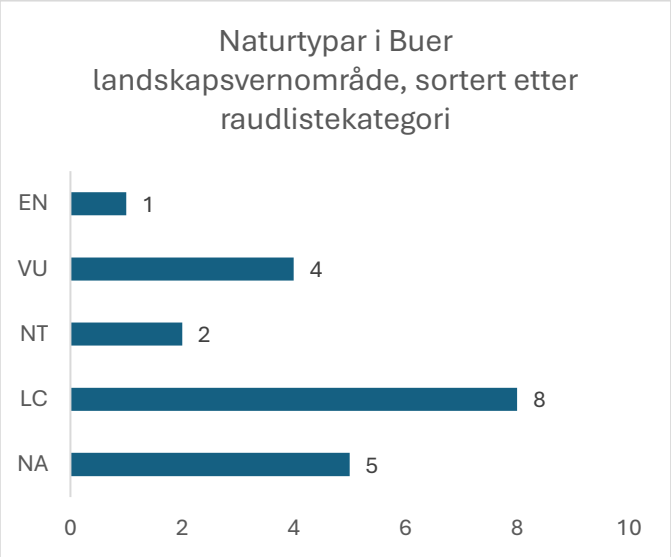
I den sørvende lia er det meir eller mindre samanhengande edellauvskog. Det er jamt over gode vekstforhold i dalen, men fordi det fort vert bratt er berre små areal eigna for dyrking. I dag har jordbruksdrifta i Buerdalen lite omfang. Skogen veks godt, og det gamle jordbrukslandskapet, som ikkje lenger vert halde i hevd, er i ferd med å gro til med lauvskog. Det er òg planta noko gran i dalen.

Naturtypane i Buer vart NiN-kartlagt av Dokkadeltaet våtmarkssenter i 2023. Undersøkingane resulterte i registreringa av 20 hovudnaturtypar, vidare inndelt i 61 kartleggingseiningar. Området har òg ved fleire tidlegare høve vorte kartlagt. Kartlegging utført for fylkesmannen i Hordaland i 2009 viste verdifulle naturtypar, der fleir ligg delvis innanfor grensa til verneområdet.

Av arealet som vart kartlagt i 2023 vart tre firedelar registrert som skogsmark. Det er likevel mykje areal som ikkje er representert i kartlegginga, då det ikkje vart inkludert område i fjellet. Ifølgje arealtypekartet AR50 utgjer areala over skoggrensa, snaumark, om lag 60% av areala i verneområdet.

Trua naturtypar

Av dei 20 registrerte naturtypane i verneområdet er sju hovudtypar på raudelista for naturtypar (figur 1 og tabell 1). Tre av naturtypane som er registrert, semi-naturleg eng, semi-naturleg myr og boreal hei, er avhengig av skjøtsel for å hindre attgroing. Hovudtrugsmålet mot desse naturtypane er attgroing grunna lågare beitetrykk og manglande skjøtsel som rydding og slått.

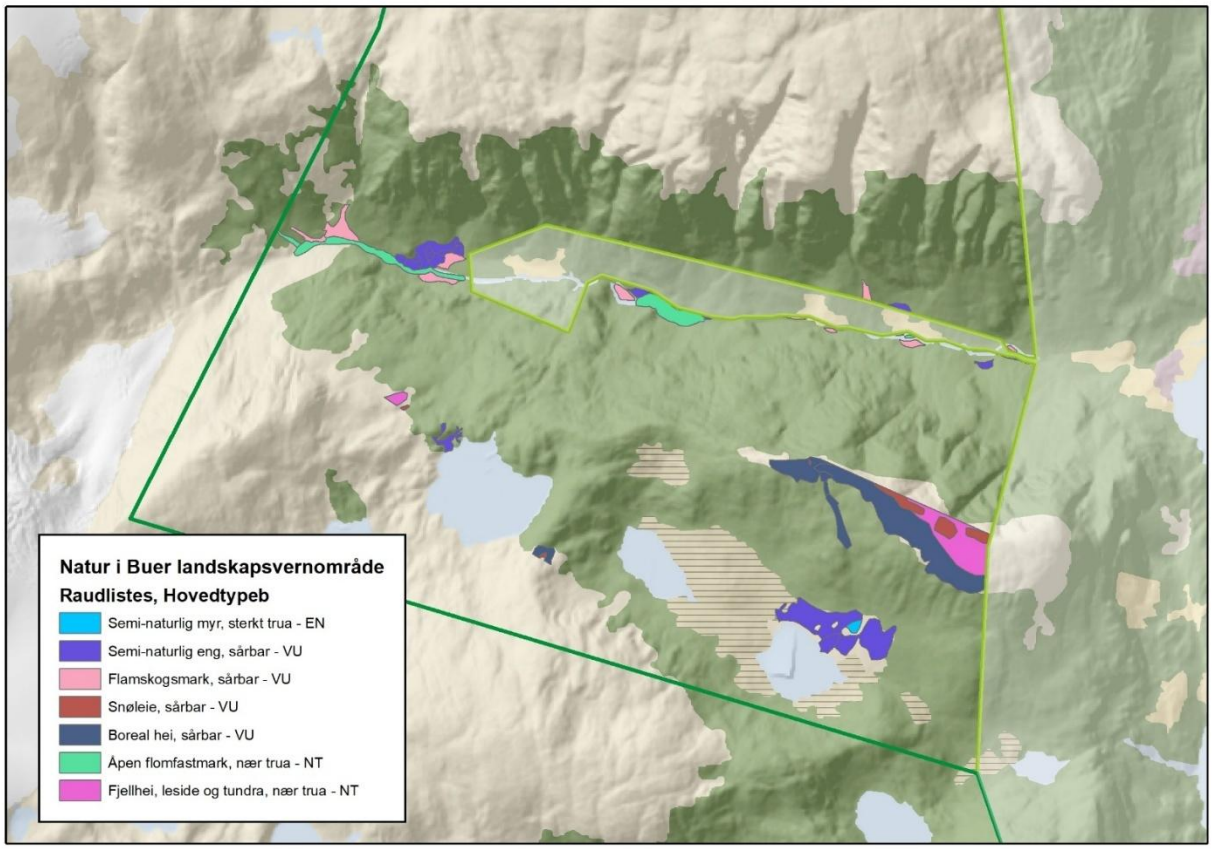

Raudlista naturtypar, sortert etter kategori	Tal naturtype-lokalitetar
NT	8
Fjellhei, leside og tundra	2
Open flaumfastmark	6
VU	54
Boreal hei	7
Flaumskogsmark	11
Semi-naturleg eng	28
Snøleie	8
EN	3
Semi-naturleg myr	3
Totalsum	**65**

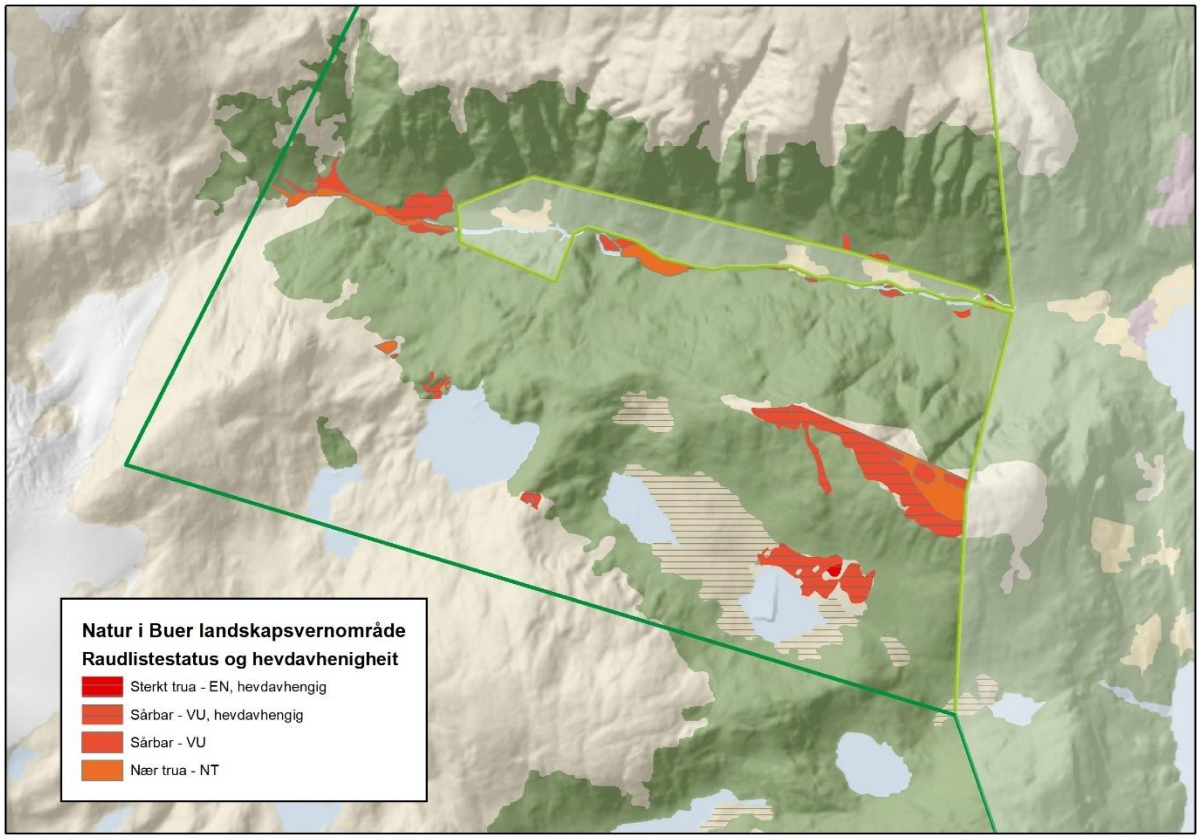
Figur 1. Alle registrerte hovudnaturtypar fordelt på raudlistekategori. NA er naturtypar som ikkje er vurdert etter raudlista, fordi dei er tydeleg påverka av menneskeleg aktivitet, og har mista sin naturlege verdi. Dette er område som granplantasjar og dyrka mark.
Tabell 1. Tabellen synar tal lokalitetar og namn på dei ulike registrerte raudlista naturtypane i verneområdet.

Dei trua naturtypane som er registrert innanfor verneområdet strekk seg frå dalbotnen til snaufjellet (figur 2). Nedst langs elva er det flaumskogmark og open flaumskogmark som er registrert. Dette er naturtypar som er avhengig av forstyrringar som kjem av naturlege variasjonar i vasstilførsel, tilføring av materiale og flaum. Naturtypane er nasjonalt trua som følge av endringar i vasstilhøva grunna auka regulering av vassdrag, flaumforbygging, drenering og oppdyrking, utfylling og nedbygging.

Det er òg fleire naturtypar innanfor området som er avhengig av skjøtsel for å haldast opne (figur3). Semi-naturleg eng og myr har tradisjonelt vorte slått og beita gjennom lang tid. Den gjentekne påverkinga har lagt grunnlaget for at lyskrevjande, nøysame artar som elles er lite konkurransedyktige har fått ein levestad. Mange av artane knytt til desse naturtypane finst ikkje andre plassar. Beitemark i høgareliggande område, boreal hei, er ofte knytt til støylane er òg avhengig av beite for å halde vegetasjon nede. Opphøyr i bruk førar difor til attgroing og tap av habitat for spesielt tilpassa artar.

Figur 2. Typane natur som er registrert på raudelista innanfor Buer LVO.

Figur 3. Naturtypar på raudelista for naturtypar og dei hevdavhengige naturtypane semi-naturleg eng og semi-naturleg myr indikert med stripa polygon. Eit lite areal med semi-naturleg myr ligg kant-i-kant med eit større område semi-naturleg eng sør-aust i området.

Artar i verneområdet

Sidan 1995 er det registrert om lag 350 artar i artskart innanfor verneområdet. Gradienten i høgde frå dalbotn til snaufjell gjev eit verneområde med stor variasjon i tilhøve, og dermed òg ulike artar knytt til den varierte naturen. Nede i dalen er det mest varmekrevjande artar, mens det gradvis oppover i terrenget går over til artar som meir tilpassa eit hardare klima.

Av dei registrerte artane er 24 på lista over prioriterte artar i Noreg (tabell 2). Vernet av Buer landskapsvernområde bidreg til å ivareta habitata til mange av desse artane.

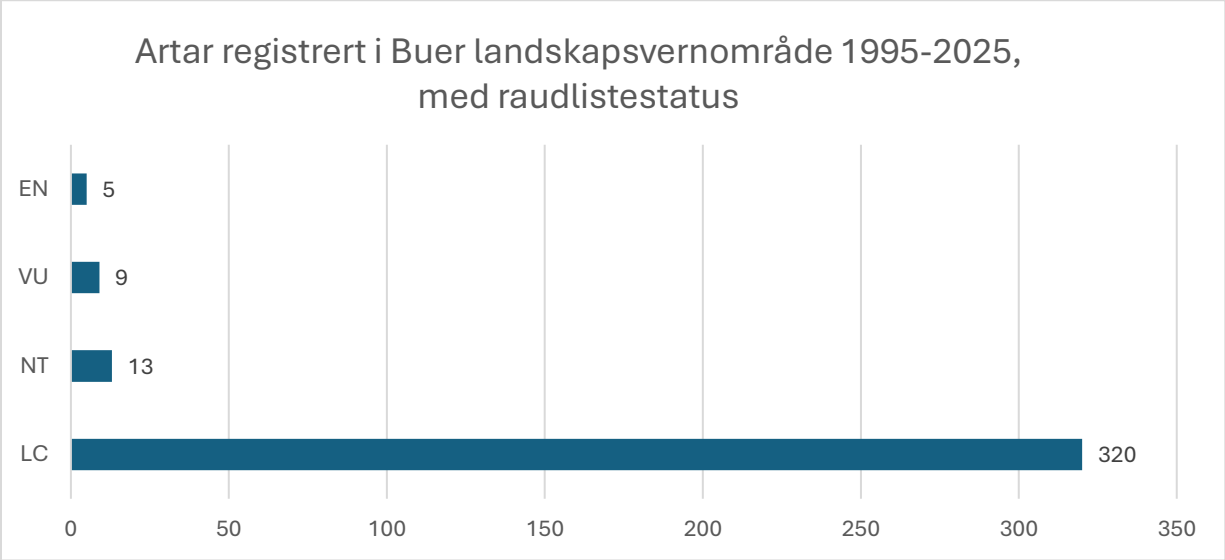
Tabell 2. Liste over ansvarsartar som er registrert i Buer landskapsvernområde.

Latinsk namn	***Norsk namn***
Acanthis flammea	Gråsisik
Anthus pratensis	Heipiplerke
Buteo lagopus	Fjellvåk
Falco columbarius	Dvergfalk
Fringilla montifringilla	Bjørkefink
Haliaeetus albicilla	Havørn
Lagopus lagopus	Lirype
Lagopus muta	Fjellrype
Linaria flavirostris	Bergirisk
Turdus pilaris	Gråtrost
Agrostis mertensii	Fjellkvein
Atocion rupestre	Småsmelle
Bartsia alpina	Svarttopp
Carex bigelowii	Stivstorr
Deschampsia alpina	Fjellbunke
Gentiana purpurea	Søterot
Phyllodoce caerulea	Blålyng
Rubus chamaemorus	Molte
Salix lapponum	Lappvier
Saxifraga cotyledon	Bergfrue
Sibbaldia procumbens	Trefingerurt
Conostomum tetragonum	Hjelmmose
Polytrichastrum sexangulare	Snøbinnemose
Hypoxylon vogesiacum	Almekolsopp

Raudlista artar

Det er registrert 29 ulike trua arter innanfor verneområdet. Av desse er 5 i kategorien «sterkt trua», 9 i kategorien «sårbar» og 13 «nær trua» (figur 4). Av dei raudlista artane er 15 spesielt knytt til naturtypar med gammal edellauvskog, spesielt gamle tre av alm og ask som har vorte styva. Ein av artane som er registrert, den sterkt trua *Brachyopa panzeri*, ein type sevjeblomsterflue, er i Noreg berre registrert i Buer. Den skjeldne

soppen ferskenpote er òg registrert innanfor området – ein av berre 15 registreringar i Noreg.

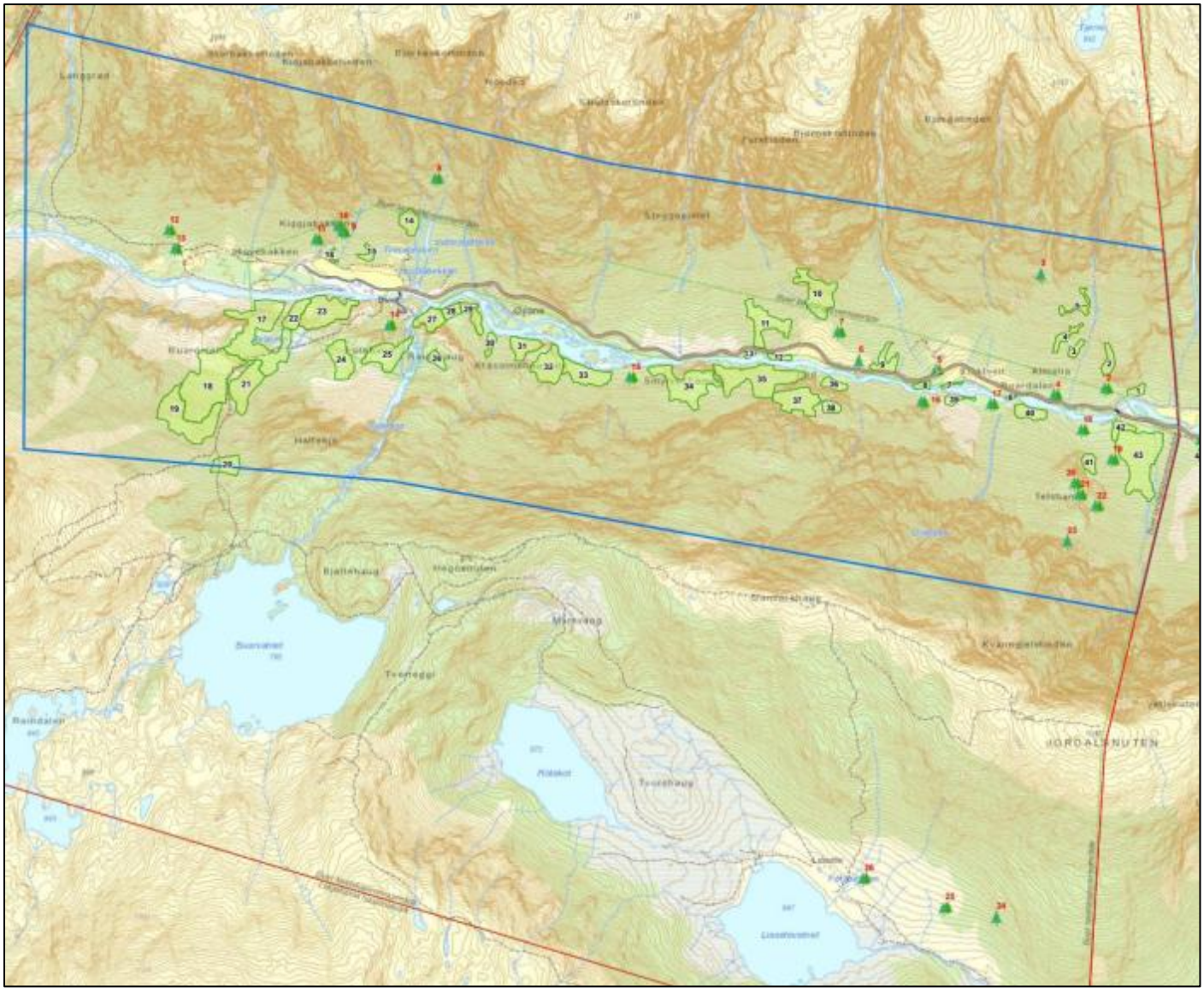

Figur 4. Diagrammet synar korleis dei registrerte artane er fordelt i raudlistekategoriane. Dei fleste artane som er registrert innanfor verneområdet er livskraftige, og står ikkje i fare for utrydding.

Framande artar

Innanfor avgrensinga for verneområdet er det ikkje registrert nokre framande artar i artskart. Dette skuldast truleg manglande kartlegging. Inst i dalen ved enden av bilvegen er det gjort ein registrering av tunbalderbrå, vurdert til å ha potensiell høg risiko for spreiing og utkonkurrering av stadeigne artar. Observasjonen ligg ikkje innanfor verneområdeavgrensinga, men det er moglegheit for spreiing til verneområdet.

Norskog utførte i 2020 ei kartlegging av utbreiinga til gran i området. Gran er ein framand art på Vestlandet, og ho utkonkurrerer dei stadlege treslaga og naturtypane der ho er planta. Det vart under grankartlegginga registrert eit felt rett aust for vernegrensa med stor potensial for spreiing inn i landskapsvernområdet, men òg fleire mindre felt innover heile dalen (figur 5).

Figur 5. Registreringar av gran innanfor og i grensa til Buer LVO. Feltet markert med «43» er peikt på som eit felt med stort potensial for spreiing inn i verneområdet. Dette feltet ligg like utanfor vernegrensa. Kjelde: Norskog sin kartlegging frå 2020.

Tilleggsopplysningar

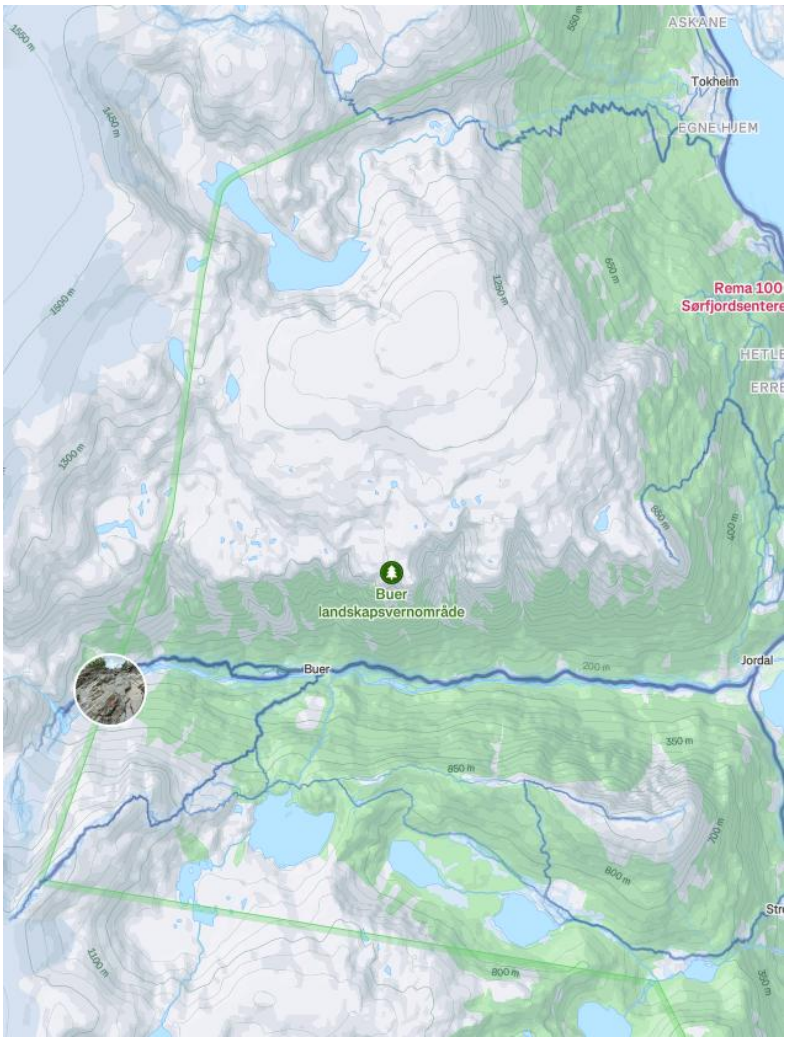
Nord for verneområdet er Blåvatnet grensa ut av verneområdet grunna regulering.

Reiseliv og friluftsliv

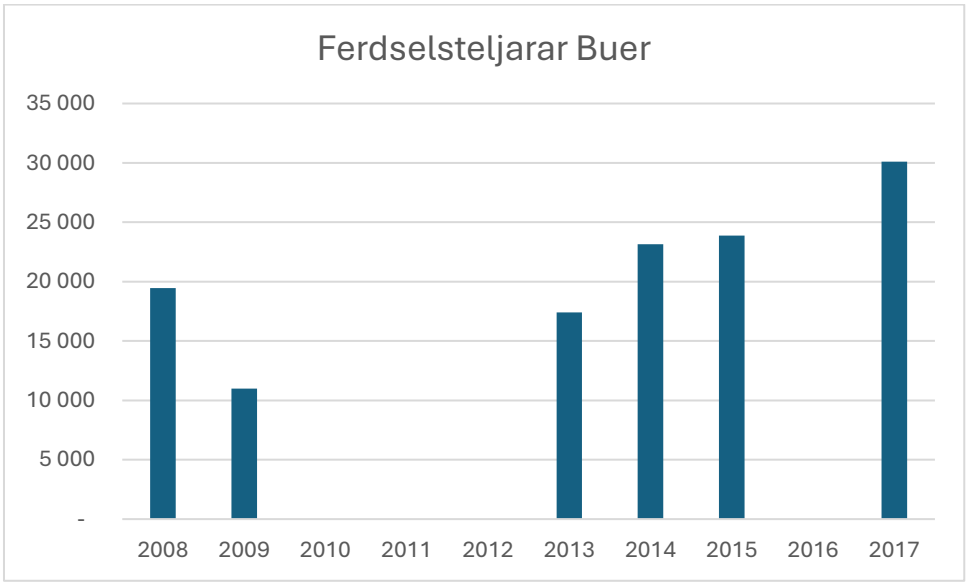
Buerdalen har vore ein turistattraksjon i over 100 år. Likevel har det vore ein stor auke i tal besøkande sidan vernetidspunktet.

Dei to hovudinnfallsportane er Buer og turen opp til Buerbreen, og ridevegen opp Tokheimslia til Støladalen og vidare til Holmaskjer turisthytte i nasjonalparken (figur 6). Eidesnuten, Jordalsnuten og Reinanuten er spektakulære og mykje nytta toppturar innanfor landskapsvernområdet. I 2018 vart det 1500 innpasseringar på stien opp Tokheimslia og 1900 innpasseringar på stien frå Buer til Reinanuten. På stien til Buarbreen var det over 30 000 innpasseringar i 2018.

Jakt og fiske etter anna lovverk er tillate i verneområdet.

Figur 6. Kart frå strava som synar registrerte turar i verneområdet.

Figur 7. Diagram over besøkande til Buer landskapsvernområde.

Det er godt tilrettelagt for dei besøkande på tur i Buerdalen, med ein privat parkeringsløysing oppe på Buer og vedlikehald av stiar og liknande. Det er likevel utfordringar knytt til det høge besøket, særleg knytt til biltrafikk opp og ned dalen. Sidan 2018 har tellinga i Buer basert seg på tal som har betalt for parkering på p-plassen på Buer.

Kulturminne

Det er registrert 17 kulturminne innanfor grensa for Buer LVO. To av registreringane er stølane Liasete og Buerstølen.

I Støladalen og eit område kring Nedre Kvanngrødvatn vart det i år 2000 registrert kulturminne i samband med planar om vasskraftutbygging av vassdraga i området (Hordaland fylkeskommune 2000). Her vart det funne til saman sju automatisk freda kulturminne (to tufter, to hellerar, ei kokegrop, ei steinblokk med 30 skålgroper og ein profil med driftsspor å stølsvollen) og fleire nyare kulturminne.

I 2002 vart det også gjort ei kulturminneregistrering i område ved Liasete og Buervatnet i samband med verneplanarbeidet for Folgefonna nasjonalpark (Hordaland fylkeskommune 2002). Her vart det påvist ein del kulturminne frå nyare tid.

Kor viktige desse funna er i ein større samanheng er ikkje gjort greie for i detalj, og det føreligg heller ikkje noko rettleiing for korleis ein best kan skjøtte desse førekomstane framover. Det bør vere eit mål for forvaltinga at slike vurderingar vert gjort i planperioden, der kanskje også andre område med potensielle kulturminne innanfor landskapsvernområdet vert undersøkte.

Kulturminna vitjar om langtiding bruk og menneskets felles historie med landskapet.

Bygg og installasjonar

Det er registrert 14 bygg i Buer landskapsvernområde. Dei fleste av desse er stølshus og alle er i privat eige. Det går òg ein taubane mellom Buer og Buervatnet.

Motorferdsel

Trasé for motorferdsel på vinterføre til Buerstølen går frå Espeland via Sauanuten til Buerstølen. Traseen går difor innom grensa til nasjonalparken. Løyve til snøscootertransport her vil difor gjelde både nasjonalparken og landskapsvernområdet.

Landbruk

I Buerdalen er det beite av sau og storfe, men tidlegare jordbruksareal og beitelandskap er i attgroing. Det er særleg stølsvollane som har behov for styrt beiting og det bør på plass skjøtselsplanar for å betre dette. I den grad det er mogleg, bør eksisterande

tradisjonell landbruksdrift halde fram. Aktivitetane skal likevel ikkje medføre inngrep som vesentleg endrar karakteren i landskapet, og Buerdalen skal vere mest mogleg fri for nye, større inngrep. Når det gjeld skogbiletet, er det ynskjeleg at det vert satsa på å utvikle dette med stadeigne treslag, og at skogen får ein gjennomgåande høgare alder enn i dag. Mest mogleg av kulturskogen av gran bør fjernast frå landskapsvernområdet når teigane er hogstmodne.

Tekniske installasjonar

Blåvatnet i Tokheimsvassdraget er regulert for å levere prosessvatn til Boliden Odda AS. Anlegga, som består av demning med inntak, tappetunnel, pumpestasjon, kablar og ei hytte, ligg som ei "øy" inne i Buer landskapsvernområde. Vedlikehald og drift av desse anlegga er difor ikkje direkte omfatta av vernereglane for landskapsvernområdet, med unntak av ein kabelleidning frå Blåvatn gjennom Støladalen til Tokheim.

Vedlikehald og drift av installasjonane ved Blåvatn vil krevje tilgang med helikopter 1-2 gonger i året. Dette vil måtte skje via landskapsvernområdet, men reglane om motorferdsel skal ikkje vere til hinder for nødvendig drift og tiltak ved desse anlegga, jf. pkt. 5.2 d i vernereglane.

I Støladalen kan ras føre til at elvelaupet vert stengt. Tidlegare har dette vorte opna ved å bruke store vassmengder. Ein sjeldan gong kan slike ras føre til at tilførsel av kjølevatn stoppar opp, og det kan verte nødvendig å bryte opp massane ved hjelp av tiltak i Støladalen. Her kan det verte aktuelt å nytte § 48 i naturmangfaldlova.

Forvaltingsutfordringar

Spreiing av gran til nye og større område i verneområdet vil kunne utkonkurrera stadeigne artar. Grana er òg eit dominerande element som påverkar oppfatninga av landskapet. Dersom grana ikkje vert fjerna vil ho bli spreidd til nye område.

Oppretthalde skjøtselen av dei hevdavhenigige naturtypane. Mangel på skjøtselsplanar for skjøtselskrevjande naturtypar.

Slitasje på sti som følgje av auke i turistar.

Buarelvi/Jordalselvi.

Kjelder til kunnskapsgrunnlag:

Basiskartlegging frå 2023 i rapport frå Dokkadeltaet våtmarkssenter

Kartlegging av gran frå 2020

Artskart

NiN-kart

Forvaltningsplan for Buer landskapsvernområde

§ 2.Formål

Formålet med Buer landskapsvernområde er å:

- ta vare på eit eigenarta og vakkert naturområde med store opplevingskvalitetar knytt til heilskapen og variasjonen i naturen frå dalføret opp mot høgfjellet
- sikre viktige geologiske førekomstar og biologisk mangfald
- sikre verdfull vassdragsnatur
- verne om verdfulle kulturlandskap og kulturminne.

Ålmenta skal ha høve til naturoppleving gjennom utøving av tradisjonelt og enkelt friluftsliv utan særleg teknisk tilrettelegging.

Forvaltningsmål

- Vi vil sikre og styrkje verneverdiane i eit langsiktig perspektiv.
- Vi let skogen utvikle seg mot naturskog ved å styre framtidig hogst ved hjelp av skogbruksplanar.
- Vi held kulturlandskapet ved like ved å støtte opp om aktiv beitebruk og skjøtsel
- Vi tek vare på og synleggjer utvalde kulturminne i verneområda
- Vi legg til rette for gode og inkluderande naturopplevingar utan å forringe verneverdiane

Strategi

Samhandling og kunnskapsdeling

Nasjonalparkstyret skal samarbeide tett med kommunar, reiseliv, frivillige, grunneigarar og andre aktørar for å sikre heilskapleg forvalting. Dette inkluderer deling av kunnskap, felles besøksstrategiar og oppfølging av verneføremål.

Berekraftig tilrettelegging og kanalisering

Tiltak skal rettast mot område med høgt besøkstrykk, og gjennom fysisk tilrettelegging som stiar, bruer og klopping skal ferdsel kanaliserast for å verne natur og kulturminne. Tiltaka skal vere estetisk gode og med minst mogleg inngrep. Vi arbeider med indirekte verkemiddel for å få ned slitasje som følgje av besøk

Informasjon og formidling

God og målretta informasjon skal bidra til forståing for verneverdiane, førebyggje konfliktar og fremje god åtferd. Informasjonen skal vere positiv, tilpassa ulike

målgrupper og i tråd med nasjonal merkevarestrategi. Vi bruker lokale historier og kulturminne aktivt i kommunikasjonen.

Aktiv bruk og lokal verdiskaping

Verneområda skal leggje til rette for friluftsliv, beiting, tradisjonell bruk og lokal verdiskaping. Reiselivet skal utviklast i tråd med verneføremåla, og det skal leggjast til rette for samarbeid med lokale aktørar.

Kunnskapsbasert og framtidsretta forvalting

Forvaltinga skal vere basert på oppdatert kunnskap, og det skal leggjast til rette for forsking og undervisning. Klimaendringar og andre truslar krev ei dynamisk og føre var-tilnærming for å sikre verneverdiane over tid

Tiltak

Kva må til for å nå måla for verneområdet? Kva tiltak er naudsynte i Buer?

- Overordna og konkrete tiltak
- Kva rår vi over?
    - Mynde
    - Økonomi
    - Samarbeid
    - Kapasitet

Verne-område	**Pri. (1-3)**	**Tiltak**	**Forankring**	**Mogleg i samarbeid med**	**Gjen-nom-føring**
Alle	1	Halde oversikt over tilstand og status for artar og naturtypar som er heimehøyrande i verneområda	Forvaltningsplan		Løpande
Alle	1	Følgje tiltaksplan for restaurering og overvaking på sårbare kvartærgeologiske lokalitetar (sjå konkrete tiltak)	Kvartærgeologiske verneverdier i Folgefonna nasjonalpark - vurdering av sårbarhet og slitasje, Hardeng 2025	Besøkssenter	Løpande
Alle	1	Lage og iverksetje skjøtselsplanar i samarbeid med grunneigarar for å bevare skjøtselskrevjande naturtypar, etter kartlegging og prioritering	Forvaltningsplan	Grunneigar, kommunar	Innan 2030

Alle	1	Kartlegge tilstand og behov for skjøtsel i skjøtselskrevjande naturtypar og lage ein prioritering for oppfølgjing	Forvaltningsplan	Grunneigar, kommunar	Innan 2030
Alle	2	Kartlegge kulturminne og lage ein plan for formidling av utvalde kulturminne i verneområdet	Forvaltningsplan	Grunneigar, kommunar	Innan 2028
Alle	2	Utarbeide nærare retningsliner for kva som kan reknast som tradisjonell byggjeskikk i området (har vi fullført dette i retningslinene for bygg?)	Forvaltningsplan	Kulturminnemyndighet	Innan 2028
Alle	1	Utarbeide ein plan for kanalisering, avbøting av slitasje, merking og opparbeiding av stigar, bruer og ferdselsvegar, inkludert område som ikkje bør merkjast.	Besøksstrategi	Besøkssenter	Innan 2028
Alle	2	Måle ferdselstrykk, slitasje og gjere sårbarhetsvurderingar, etter plan	Besøksstrategi	Besøkssenter	Løpande
Alle	3	Gjennomføre ny brukarundersøking innan 10 år for å kartlegge besøkande si oppleving av landskapet	Besøksstrategi	Besøkssenter	Innan 2028
Alle	1	Kartlegge behov for kanalisering og revegetering der besøk har ført til slitasje på vegetasjonen	Besøksstrategi	Besøkssenter	Løpande
Alle	1	Tilrettelegge dei mest besøkte innfallsportane etter prioritering; Bondhus, Buer, Rosendal, Sommarskisenteret (?), Langfoss	Besøksstrategi	Besøkssenter, kommunar, grunneigarar	Innan 2030
Alle	2	Oppdatere alle informasjonsskilt, etter skiltplan	Besøksstrategi	Besøkssenter	Innan 2030

Alle	3	Ha årlege møte og samlingar/vertskapskurs for reiselivet tilknytta Folgefonna med tema som; samhandling, felles utfordringar, moglege konfliktpunkt, besøkande si kundereise og oppleving av reisa	Besøksstrategi	Besøkssenter	Løpande
Alle	3	Rullere besøksstrategi og kommunikasjonsplan ved behov	Forvaltningsplan	Besøkssenter	Løpande
Alle	3	Opprette ressursgruppe under merkevaren Norges nasjonalparker med representantar frå Folgefonna nasjonalparkstyre, Besøkssenter nasjonalpark Folgefonna, Ullensvang nasjonalparkkommune og Jondal nasjonalparklandsby for å samordne informasjon og tiltak under merkevara	Besøksstrategi	Besøkssenter	2026
Alle	3	Nasjonalparkstyret skal bidra med kunnskap om verneområda og rettleie reiselivsbedrifter ved utvikling av nye reiselivsprodukt knytt til Folgefonna	Besøksstrategi	Besøkssenter	Løpande
Alle	2	Lage opplegg for nærturar med informasjonsmateriell retta mot born og unge i samarbeid med besøkssenter nasjonalpark Folgefonna,	Besøksstrategi	Besøkssenter	2027
Alle	3	Halde oversikt over omfang og type organisert verksemd og prøve å styre aktivitetane gjennom rettleiing og medverknad. Forvaltingsstyremakta skal halde kontroll med større arrangement og organiserte turar som eit førebyggjande tiltak mot slitasje og skade.	Besøksstrategi	Besøkssenter	Løpande
Landskaps-vernområda	1	Lage planar for fjerning av framande treslag i alle landskapsvernområda i samråd med grunneigarane	Forvaltningsplan	Grunneigar, kommunar	Innan 2030

Retningsliner

- Skal forklare og rettleie i verneforskrifta for brukarane og forvaltar
- Kan ikkje gå ut over juridiske ramme sett i verneforskrifta
- Under følgjer ei kronologisk opplisting av vernereglane, med tilhøyrande retningsline.
- Døme på bruk: du treng løyve til å frakte proviant til stølen, kva reglar gjeld og korleis vil styret handsame søknaden din?

Retningslinene følgjer verneforskrifta si rekkefølgje punkt for punkt.

Forskriftsreferanse

§ 3.Vernereglar

1. Landskapet

1.1 Inngrep i landskapet

Området skal vernast mot inngrep som vesentleg kan endre eller verke inn på landskapet sin art eller karakter. Med dei unnatak som følgjer av forskrifta punkt 1.2 og 1.3 er det generelt forbod mot inngrep som vegbygging, oppføring av bygningar eller anlegg, andre varige eller mellombelse innretningar, bergverksdrift, vassdragsregulering, graving og påfylling av masse, boring og sprenging, bryting av stein, mineral eller fossil, fjerning av større stein og blokker, drenering og anna form for tørrlegging, nydyrking, nyplanting, bakkeplanering, snauhogst, framføring av leidningar i lufta og i jorda, bygging av bruer og klopper, Oppsetting av skilt, merking av stiar og turløyper og liknande. Kulturminne skal vernast mot skade og øydelegging. Opplistinga er ikkje uttømande.

Fylkesmannen avgjer i tvilstilfelle om eit tiltak kan endre landskapet sin art eller karakter vesentleg.

Retningsline:

I landskapsvernområda er det forbod mot inngrep som vesentleg kan endre eller verke inn på karakteren til landskapet.

Fysiske inngrep som graving, sprenging, utfylling eller bygging. Visuelle endringer som påvirker hvordan landskapet oppfattes, for eksempel oppføring av bygninger, veier eller kraftlinjer. Endringer i bruk som gjør at området ikke lenger fungerer som før, for eksempel fra jordbruk til industri.

Vurderinga av landskapets art og karakter handlar ofte om: Synlighet og visuell påvirkning, varighet og omfang av inngrepet og om tiltaket bryt med eksisterande bruk eller naturpreg

Forvaltningsstyresmakta ser til at forbodet vert respektert, og har ein restriktiv dispensasjonspraksis.

MERK: Da forskriften ble utformet var det fylkesmannen som var forvaltningsmyndighet for alle verneområdene. Dette må forstås som at forvaltningsmyndigheten avgjør, dvs. at det tillegger styret å avgjøre dette (Hege Langeland, jurist i MDIR, 03.03.2025).

Forskriftsreferanse

§ 3.Vernereglar

1. Landskapet

1.2 Reglane i punkt 1.1 er ikkje til hinder for:

a. Vedlikehald av bygningar og andre eksisterande innretningar. Vedlikehald omfattar ikkje ombygging eller utbygging. Vedlikehald skal skje i samsvar med tradisjonell byggeskikk.

Retningsline:

For vedlikehald kan du gjere dette utan å søkje:

- Arbeid for å hindre forfall på eksisterande bygg
- Skifte kledning, male fasade i same farge
- Taktekking med same materiale
- Vedlikehald av vindauge og dørar, byting av ruter
- Med innretningar meiner vi her t.d.: saltsteinautomatar, bruer og klopper og liknande.
- Bytte ut delar av konstruksjon av installasjon om det ikkje endrar utsjånad eller omfang

Forskriftsreferanse

§ 3.Vernereglar

1. Landskapet

1.2 Reglane i punkt 1.1 er ikkje til hinder for:

b. Vedlikehald av merka stiar, skilt, bruer og løyper i samsvar med forvaltningsplanen etter § 7.

Retningsline:

Vedlikehald av merkte stigar, skilt, bruer og løyper er tillate.

Slikt vedlikehald skal følgje desse retningslinene:

- Merking av eksisterande, merkte ruter treng ikkje løyve etter vernereglane.
- Vegvisarar skal lagast i naturmateriale der det er mogleg. Vardar og anna merking skal skje på ein måte som er vanleg i området.
- Merking av fotruter skal følgje DNT-standard, men det er ynskjeleg at ein nyttar minst mogleg måling og raude T-ar.
- Du må ikkje gjere skade på kulturminne når ein merkjer ruter. Raudmåling skal aldri brukast på kulturminne.
- Du skal ta omsyn til flora og fauna når ein merkjer stigar.
- Bruer og klopper skal haldast ved like i samsvar med lokal/tradisjonell byggjeskikk. Nye bruer og klopper kan byggjast etter søknad til forvaltingsstyresmakta, jf. 1.3 f. Du treng ikkje søkje om å byggje opp att godkjende bruer og klopper som vert øydelagde til dømes på grunn av flaum, dette gjeld inntil fem år etter skaden.

Forskriftsreferanse

§ 3.Vernereglar

1. Landskapet

1.2 Reglane i punkt 1.1 er ikkje til hinder for:

c. Anlegg for sanking av beitedyr og nødvendig gjerdehald for beitedyr i samsvar med forvaltningsplanen etter § 7. Grunneigar kan setje opp feste for slikkesteinar o.l. til beitedyr.

Retningsline:

- Du treng ikkje løyve for å setje opp anlegg for sanking av beitedyr og naudsynte gjerde i samband med dyr på beite
- Avklar med forvaltar om du vil bruke nye typar gjerdematerial, eller om det er planlagt sett opp ved ein tursti, så vi finn gode løysingar for folk og dyr
- Elektriske gjerde som vert tekne ned etter bruk kvar sesong treng ikkje førehandsgodkjenning

Forskriftsreferanse

§ 3.Vernereglar

1. Landskapet

1.2 Reglane i punkt 1.1 er ikkje til hinder for:

f. Skjøtsel og drift av eksisterande dyrka mark og innmarksbeite

Retningsline:

Jordbruk er tillate i landskapsvernområdet, så lenge dette skjer i samsvar med verneføremålet.

Kulturlandskapet er ein viktig kvalitet ved verneområdet, med fleire skjøtselskrevjande naturtypar. I dag dreiar landbruksdrifta seg i hovudsak om beiting med sau.

Skjøtsel og drift av eksisterande dyrka mark og innmarksbeite er tillate. Det er ønskjeleg å lage skjøtselsplanar i samarbeid mellom drivarar og forvaltning for å styrke naturverdiane i verneområdet

*Kart med oversikt over dyrka mark, innmarksbeite, utmarksbeite, tidlegare gjødsla areal og areal som ikkje skal gjødslast. (*Kart med oversikt over dyrka mark, innmarksbeite, utmarksbeite, tidlegare gjødsla areal og areal som ikkje skal gjødslast.)

Forskriftsreferanse

§ 3. Vernereglar

1. Landskapet

1.3 Forvaltningsstyresmakta kan gi løyve til:

a. Ombygging og utviding av eksisterande bygningar.
b. Ny oppføring av bygningar som er skada ved brann eller naturskade.
c. Riving av bygningar som pregar landskapet sin art og karakter.
d. Oppføring av nye bygningar i samband med jordbruk, skogbruk og husdyrnæring, herunder oppattbygging av stølshus.
e. Rydding av nytt innmarksbeite.
f. Bygging av bruer og klopper som er nødvendige i samband med beitebruk og friluftsliv.
g. Merking og opparbeiding av turstiar.
h. Tiltak for å hindre skorfeste.
i. Bygging av enkle driftsvegar til mellombels bruk for uttak av kulturskog i samsvar med forvaltningsplanen etter § 7.

Ombygging, utviding og nybygg skal skje i samsvar med tradisjonell byggeskikk og vere tilpassa landskapet.

Generelle retningsliner i byggjesaker

Det skal vere ei restriktiv praksis for å gi løyve til nye bygg. Vernereglane gir ei klar avgrensing og opnar for oppføring av nye bygg i samband med husdyrnæring, oppsyn eller om bygg går tapt ved brann eller annan naturskade. I landskapsvernområda blir alle byggesaker vurderte etter reglane i Plan- og bygningslova (PBL) hjå kommunen og etter verneforskrifta. Fylkeskommunen får byggjesaker til fråsegn og kan gje råd og rettleiing om tradisjonell byggjeskikk og vedlikehald av kulturminne. Det vil bli sett som vilkår i byggeløyvet at tiltakshavar må dokumentere ferdigstilling av tiltaket ved å legge fram minst tre bilete frå ulike vinklar av det utførte arbeidet. Det blir sett ein frist på 3 år for gjennomføring av tiltak

Råd og omsyn i alle byggesaker

Bygg skal ha ei nøktern utforming i tråd med lokale byggetradisjonar. Dette kan variere frå støl til støl, og utforming skal avklarast gjennom samarbeid mellom forvaltning, grunneigar og fylkeskommune. Likevel skal ein ha nokre generelle retningslinjer å forhalde seg til. All bygging verneområda skal føre med seg minst mogleg motorisert transport både i byggjefasen og i drifts- og vedlikehaldsfasen. Du skal halde deg til lokale byggetradisjonar og unngå material som blir avfallsproblem ved eventuell fornying og vedlikehald.

Generelle råd:

- Ved byggjeverksemd skal det takast særlege omsyn til kulturlandskap, kulturmiljø og kulturminne, jf. Kulturminnelova.
- Krav til bygg:
- Innvendig vegghøgde bør ikkje vere høgare enn 200cm.
- Takvinkel bør liggje mellom 22 og 28 grader. Takutstikk skal følgje den lokale byggetradisjonen i området.
- Alle bygg bør ha saltak i lengderetninga i høve til terrenget. Unntak kan vere steinbuer som ligg inn i bakken med gavl ut.
- Bygget skal ikkje vere framtredande eller ruvande i terrenget, unngå silhuettverknad.
- Ved bygging i skrånande terreng er det særleg viktig med terrengtilpassing for å unngå høge fasadar.
- Bygg bør ha ein enkel bygningskropp med gode proporsjonar.
- Grunnmur bør vere lågast mogleg og helst av naturstein. (Uttak av lokal stein er søknadspliktig). Dersom ramma vert sett på pelar skal mellomrom mellom pelar blendast/skjulast.

- Unngå store og mange vindauge. Ved oppdeling av vindauge bør dei ha gjennomgåande sprosser. Vurder bruk av lemmar for vindauge og dører når bygningen ikkje er i bruk.
- Det bør nyttast virke av god kvalitet til utvendig kledning. Unngå bruk av “villmarkspanel". Kledning av god kvalitet kan gjerne stå ubehandla.
- Det skal søkjast om løyve til uttak av lokal stein og torv til byggjematerial.
- Samla øvre arealgrense etter tilbygg/ombygging er ~45 m2 inkl. uthus (areal utrekna frå ytterkant av reisverk).
- Uthus skal helst byggast som tilbygg på eksisterande bygg i same stil.
- Grunnlag for uthus kan vere lagring av ved, bensin, propan, anna utstyr og sanitære tilhøve.
- Maksimal storleik på uthus er sett til ~10 m2

Søknad om byggjetiltak bør innehalde:

- Foto av byggetomt og plassering i høve til andre bygg og terreng frå fleire vinklar
- Kartutsnitt som skildrar kvar tomta/bygget ligg, samt oversiktskart og detaljkart.
- Fagmessig utførte byggteikningar som skildrar snitt, fasadar og plan
- Byggets tilpassing til terrenget eventuell eksisterande bygningsmasse, med terrengsnitt (naudsynt graving, murhøgde/pelar).
- Utfyllande opplysningar om grunnlaget for søknad om nybygg og større tilbygg: ressursgrunnlag, areal, beitedyr, utmarksressursar som vert hausta frå omsøkt bygg.
- Eigartilhøve skal vere avklart når du sender byggesøknad. Forvaltningsstyresmakta kan krevje at dette skal dokumenterast før endeleg vedtak.

Forskriftsreferanse

§ 3. Vernereglar

1. Landskapet

1.3 Forvaltningsstyresmakta kan gi løyve til:

a. Ombygging og utviding av eksisterande bygningar.

Retningsline:

Ombygging: Søknadspliktige tiltak innanfor totalarealet til eit bygg. Fasadeendring, installasjon av solcellepanel, nye dørar og vindauge m.m.

Utviding: Alle tiltak som aukar arealet til eit bygg

Mindre tiltak som brygger, plattingar, badstue, solcellepanel og liknande er søknadspliktige etter vernereglane.

For å gjennomføre tiltak på bygningar som fører til endringar i utsjånad, form og storleik, må det søkjast om løyve, jf. pkt. 1.3 a i vernereglane. Ved vurderinga vil det verte lagt stor vekt på estetikk og landskapsbilete i tillegg til omfanget av endringane. I ein søknad om ombygging/utviding er det svært viktig at behovet for eventuelle endringar vert gjort godt synleg.

Forskriftsreferanse

§ 3.Vernereglar

1. Landskapet

1.3 Forvaltningsstyresmakta kan gi løyve til:

b. Ny oppføring av bygningar som er skada ved brann eller naturskade.

Retningsline:

Normalt vert det gjeve løyve til oppattbygging av bygningar som er gått tapt i brann eller ved annan naturskade. Om bygningen hadde ei uheldig plassering med tanke på verneverdiane bør bygningen byggjast opp at på meir eigna stad på eigedomen.

Forskriftsreferanse

§ 3.Vernereglar

1. Landskapet

1.3 Forvaltningsstyresmakta kan gi løyve til:

c. Riving av bygningar som pregar landskapet sin art og karakter.

Retningsline:

Det er opna for å søkje om å rive bygningar som er i forfall eller ikkje i bruk lenger. Det er viktig å rive bygg som ikkje er brukande for å unngå fare for folk og dyr og slike saker vil normalt sett få løyve. Elles gjeld reglane om å ikkje etterlate seg avfall i verneområda og det vil bli gitt løyve til motorferdsel for å frakte bygningsrestar ut av verneområda.

Forskriftsreferanse

§ 3.Vernereglar

1. Landskapet

1.3 Forvaltningsstyresmakta kan gi løyve til:

d. Oppføring av nye bygningar i samband med jordbruk, skogbruk og husdyrnæring, herunder oppattbygging av stølshus.

Retningsline:

Det er opna for å gi løyve til bygg og anlegg i samband med husdyrnæring, og dei følgjer dei generelle retningslinene. Ved oppattbygging av stølshus er det viktig å hente inn kunnskap om tradisjonell byggeskikk. Du må søkje om å få setje opp le for utegangarfe og nasjonalparkstyret kan setje vilkår m.a. om plassering, val av material og utforming.

Søkjar skal også leggje ved landbruksfagleg dokumentasjon på at tiltaket er naudsynt for drifta, du kan kontakte den kommunale landbruksforvaltninga i din kommune for rettleiing.

Forskriftsreferanse

§ 3.Vernereglar

1. Landskapet

1.3 Forvaltningsstyresmakta kan gi løyve til:

e. Rydding av nytt innmarksbeite.

Retningsline:

Forvaltingsstyresmakta kan gje løyve til å rydde nytt innmarksbeite. Område som tidlegare ikkje har vorte gjødsla skal ikkje gjødslast. Det er ønskjeleg å lage skjøtselsplanar i samarbeid mellom drivarar og forvaltning for å styrke naturverdiane i verneområdet

Definisjon frå NIBIO:

Innmarksbeite: Jordbruksareal som kan brukast som beite, men som ikkje kan haustast maskinelt. Minst 50 % av arealet skal vere dekka av kulturgras og beitetålande urter.(Beiterettleiar_Nibio_20200515.pdf)

Forskriftsreferanse

§ 3.Vernereglar

1. Landskapet

1.3 Forvaltningsstyresmakta kan gi løyve til:

f. Bygging av bruer og klopper som er nødvendige i samband med beitebruk og friluftsliv.

Retningsline:

Om søkjar kan dokumentere at bruer og klopper er nødvendige i samband med beitebruk eller friluftsliv kan styret gi løyve. Omlegging av trasear av omsyn til tryggleik og som følgje av ras eller flaum vil også som regel få løyve. Tiltak må tilpassast best byggeteknikk for området, sjå Stiskulen til Statens naturoppsyn for informasjon.

- Ved godkjenning av søknadar om løyper og turruter kan det knytast vilkår til merking, skilting, ansvar for vedlikehald og eventuelle tiltak for å avbøte på terrengslitasje og annan skade.
- Merking og vedlikehald av sti skal følgje retningslinene i merkehandboka.no.

Forskriftsreferanse

§ 3.Vernereglar

1. Landskapet

1.3 Forvaltningsstyresmakta kan gi løyve til:

g. Merking og opparbeiding av turstiar

Retningsline

Styret vil vere restriktive med å merke nye ruter, og stiller krav til søkjaren:

- Dokumenter behov for merking, klopping og bruer i samband med beitebruk eller friluftsliv.
- Ved omlegging av trasear av omsyn til tryggleik
- Tiltak må tilpassast best byggeteknikk for området, sjå Stiskulen til Statens naturoppsyn for informasjon
- Merking og vedlikehald av sti skal følgje retningslinene i merkehandboka.no.
- Ved godkjenning av søknadar om løyper og turruter kan det knytast vilkår til merking, skilting, ansvar for vedlikehald og eventuelle tiltak for å avbøte på terrengslitasje og annan skade.

- Naudsynt merking av stigar og tryggleik kan vurderast innanfor vernegrensa.
- Anna skilting og merking skal skje utanfor vernegrensene, ved mykje nytta innfallsportar eller i tilknyting til eksisterande bygg eller anlegg, t.d. turisthytter.

I forskriftene for landskapsvernområda er det falle bort opning for å gje løyve til skilting i verneområda, dette må vurderast etter § 48 i naturmangfaldlova, og vil elles følgje same retningsliner som i Folgefonna nasjonalpark.

Forskriftsreferanse

§ 3.Vernereglar

1. Landskapet

1.3 Forvaltningsstyresmakta kan gi løyve til:

h. Tiltak for å hindre skórfeste

Retningsline:

Sjå retningslinene for gjerding og stiar.

Forskriftsreferanse

§ 3.Vernereglar

1. Landskapet

1.3 Forvaltningsstyresmakta kan gi løyve til:

i. Bygging av enkle driftsvegar til mellombels bruk for uttak av kulturskog i samsvar med forvaltningsplanen etter § 7.

Retningsliner

Enkle driftsvegar er i denne samanhengen vegar som med relativt liten innsats kan tilbakeførast til opphavleg terreng. Fylling eller planering skal berre gjerast over korte strekningar og ikkje føre til meir enn 1 m avvik frå opphavleg terrengnivå. Sprenging er ikkje tillate.

Sjå elles oversikt over kulturskog (kart skal lagast).

Forskriftsreferanse

§ 3.Vernereglar

2. Plantelivet

2.1 Vern av vegetasjon

Plantelivet skal vernast mot skade og øydelegging. Det er forbode å innføre nye planteartar.

2.2 Beite

Beite er tillate.

2.3 Hogst

Reglane i punkt 2.1 er ikkje til hinder for:

a. Hogst av ved til eigen bruk for hytter, stølar o.l. i landskapsvernområdet.

b. Avverking av ståande kulturskog, etablering av ny skog med stadeigne treslag og nødvendige skogkulturtiltak i samsvar med forvaltningsplanen etter § 7.

c. Hogst i samsvar med plan godkjent av forvaltningsstyresmakta.

3. Dyrelivet

3.1 Vern av dyrelivet

Det er ikkje tillate å innføre nye dyreartar.

3.2 Jakt og fiske

Jakt er tillate etter viltlova.

Fiske er tillate etter lakse- og innlandsfisklova.

Retningsliner:

Beite er tillate i heile verneområdet. Det er ønskjeleg å lage skjøtselsplanar i samarbeid mellom drivarar og forvaltning for å styrke naturverdiane knytt til kulturlandskap i verneområdet.

Du kan plukke sopp, bær og friske blomar og kvist til eige bruk, men ikkje til næringsføremål. Elles skal all vegetasjon vernast mot skade.

Du kan hogge ved på eigen eigedom til bruk for hytter og stølar o.l. i landskapsvernområdet

- Hogsten skal vere mest mogleg sporlaus
- Prioriter område prega av attgroing, t.d. rundt stølsvollar
- Hogg: Bjørk, selje, gråor, framande treslag (gran, sitkagran, lerk og buskfuru)
- Ikkje hogg: Daude tre, alm, ask, hassel, osp og hegg, elvenær skog.

Ståande kulturskog kan hoggast etter desse krava:

- Teigar med planta gran og lerk som er økonomisk interessante for hogst kan stå til dei er hogstmodne, men skal då fjernast heilt. Teigar med planta gran og lerk som ikkje er økonomisk interessante, bør hoggast som skjøtselstiltak, nasjonalparkstyret kan søkje om finansiering til hogst.
- Du må sei frå til forvaltar når og kvar du tek til med hogst. Forvaltingsstyresmakta og det lokale landbrukskontoret kan gje tilleggsråd om korleis hogsten bør tilpassast det aktuelle området
- All tilplanting skal skje med stadeigne treslag.

*Kart over framande treslagsbestand som skal ut, kart over kulturskog med og utan plan. Kart som viser skog som skal skjermast frå hogst. Kart som viser område for vedhogst og buffer langs elv.

Forskriftsreferanse

§ 3.Vernereglar

4. Ferdsel

4.1 Generelt om ferdsel

All ferdsel skal skje med varsemd og slik at det ikkje skjer skade på naturmiljø eller kulturminne.

4.2 Organisert ferdsel

Reglane i denne forskrifta er ikkje til hinder for organisert turverksemd til fots så lenge naturmiljøet ikkje blir skadelidande. Annan organisert ferdsel og ferdselsformer som kan skade naturmiljøet må ha særskilt løyve av forvaltningsstyresmakta. Utover dette vises det til forvaltningsplanen i § 7.

4.3 Bruk av sykkel og hest

Sykling og organisert bruk av hest er berre tillate på veger eller trasear som er godkjend for slik bruk i forvaltningsplanen etter § 7.

4.4 Regulering av ferdsel

Innafor landskapsvernområdet kan Miljødirektoratet ved forskrift regulere eller forby ferdsel som kan vere til skade for naturmiljøet.

4.5 Generelle unnatak for ferdsel

Reglane i punkt 4 gjeld ikkje nødvendig ferdsel ved gjennomføring av militær operativ verksemd og tiltak i samband med ambulanse-, politi-, brannvern-, rednings- og oppsynsverksemd, samt gjennomføring av skjøtsels- og forvaltningsoppgaver bestemt av forvaltningsstyresmakta.

Retningsliner:

All ferdsel og aktivitet skal vere omsynsfull og varsam slik at ein ikkje skadar natur eller kulturminne. Friluftslivet skal byggje på enkle friluftslivstradisjonar, med vekt på det naturvenlege friluftslivet. Organisert ferdsel og andre ferdselsformer som kan skade naturmiljøet må ha løyve frå forvaltingsstyresmakta

Vilkår for løyve til organisert ferdsel

- Faste arrangement kan få fleirårige løyve, men med klare vilkår.
- Reine reiselivstiltak som medfører fysiske inngrep, skal leggjast utanfor nasjonalparken.
- System for å handtere toalettavfall slik at det ikkje blir liggande igjen i nasjonalparken. (toalett på turisthyttene kan nyttast)
- Toalettavfall skal takast med ut av nasjonalparken.
- Avfall blir teke med ut av nasjonalparken og levert i godkjent avfallscontainer/søppeldunk
- Der det er tilrettelagte stiar, steinlagt, gruslagt, klopplagt, eller på annan måte merka eller skilta, bør stien til ein kvar tid følgast.
- Bålbrenning på godkjente bålplasser.

Sykling er berre tillate på grusvegen i Muradalen.

Organisert ferdsel med hest er tillate på grusvegen i Muradalen. Sporadisk bruk av hest er tillate i heile verneområdet.

Med organisert ferdsel meiner vi planlagt, koordinert og leia. Kunngjort på førehand eller gjentakande aktivitet og fleir enn 50 deltakarar

§3 punkt 5. Motorferdsel

5.1 Forbod mot motorferdsel

Motorferdsel er forbode på land utanom vegane, vatn og i lufta under 300 meter.

5.2 Reglane i punkt 5.1 gjeld ikkje:

a. Nødvendig motorferdsel ved militær operativ verksemd og tiltak i samband med ambulanse-, politi-, brannvern-, rednings- og oppsynsverksemd, samt gjennomføring av skjøtsels- og forvaltningsoppgaver bestemt av forvaltningsstyresmakta.
b. Nødvendig motorferdsel i samband med jordbruk, skogbruk og husdyrnæring.
c. Nødvendig motorferdsel i samband med vedhogst i samsvar med punkt 2.3.
d. Nødvendig motorferdsel for uttransport av felt storvilt.

5.3 Forvaltningsstyresmakta kan gi løyve til:

a. Øvingskjøring til formål nemnt i punkt 5.2.a.
b. Bruk av beltekjøretøy på vinterføre eller helikopter for transport av material, utstyr og proviant til hytter, stølshus o.l.

5.4 Regulering av motorferdsel

Forvaltningsstyresmakta kan forby eller regulere motorferdsel på vegane i landskapsvernområdet i samsvar med forvaltningsplanen etter § 7, dersom dette er nødvendig for å sikre verneformålet.

Retningsliner

Det generelle forbodet mot motorferdsel gjeld også i landskapsvernområda, men her opnar verneforskrifta i noko større grad for motorferdsel enn det som er tilfelle for nasjonalparken.

I praksis betyr dette at ein i landskapsvernområda i fleire tilfelle kan nytte motorisert køyretøy utan å søkje om løyve. Slike tilfelle er lista opp i punkt 5.2 i vernereglane. Bruken skal vere nødvendig og gjeld for køyretøy på hjul eller belte (t.d. ATV), jf. Lov om motorferdsel. Bruk av fly eller helikopter må det alltid søkjast om løyve til.

Nødvendig motorferdsel i samband med jordbruk, skogbruk og husdyrnæring er tillate.

Nødvendig transport i denne samanheng er frakting av utstyr til bruk i næringa, slik som saltsteinar, gjerdematerialar, utstyr for ved- og tømmerhogst, materialar for vedlikehald av tilsynsbuer og stølshus, og frakt av sjuke dyr og naudslakt.

- Motorferdsel på grusvegen inn til Murabotn er ikkje underlagt særskilte restriksjonar etter vernereglane, men grunneigarane sine restriksjonar på motorferdsel for dei utan bruksrett bør halde fram.
- Motorferdsel i samband med drift og vedlikehald av energi- og kraftanlegg skal haldast på lågast mogleg nivå. Dersom det ligg til rette for det, skal den motoriserte ferdsla samordnast med andre brukarar i området.

- Motorisert ferdsel i samband med akutt utfall skal meldast til forvaltingsstyresmakta/Statens naturoppsyn så raskt som råd.
- Motorferdsel i samband med dette skal skje i samsvar med motorferdselslova. Dersom motorferdsel er påkravd i samband med akutt utfall, kan melding om motorferdsel sendast forvaltingsstyresmakta i etterkant.

Uttransport av felt storvilt

NB: i Buer landskapsvernområde er dette søknadspliktig etter nml § 48 pga feil i forskrifta!

- Motorferdsel på bakken bør skje på eksisterande vegar og traktorvegar.
- Bruk av helikopter til transport av felt vilt er lite ønskeleg i landskapsvernområdet. Slik transport er søknadspliktig til kommunen etter Lov om motorferdsel, og kommunen vil føre ein restriktiv praksis. Om det vert gjeve løyve frå kommunen, må det skildre kor mange landingar (hiv) og kva lokalitetar det gjeld, og kor mange turar t/r lokalitet. Ein bør på førehand varsle Statens naturoppsyn om transporten

Forskriftsreferanse:

§ 4.Generelle dispensasjonsreglar

Forvaltningsstyresmakta kan gjere unnatak frå reglane når formålet med vernet krev det, for vitskaplege granskingar, for arbeid av vesentleg samfunnsmessig verdi, eller i andre særlege tilfelle når dette ikkje er i strid med verneformålet.

Naturmangfaldlova § 48 har avløyst dei generelle dispensasjonsreglane i kvar enkelt verneforskrift.

§ 5.Forvaltningsplan

Forvaltningsstyresmakta kan setje i verk tiltak for å fremje formålet med vernet. Det skal utarbeidast ein forvaltningsplan med nærare retningsliner for forvaltning, skjøtsel, tilrettelegging, informasjon m.m. Forvaltningsplanen skal godkjennast av Miljødirektoratet.

§ 6.Forvaltningsmynde

Miljødirektoratet fastset kven som er forvaltningsstyresmakt for verneforskrifta.

§ 7.Rådgivande utval

Forvaltningsstyresmakta kan opprette eit rådgivande utval for forvaltning av landskapsvernområdet.

§ 8.Iverksetting

Denne forskrifta trer i kraft straks.